

การศึกษาสภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท

นายธีระชล จันทร์ทอง

ศูนย์วิทยพัทยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

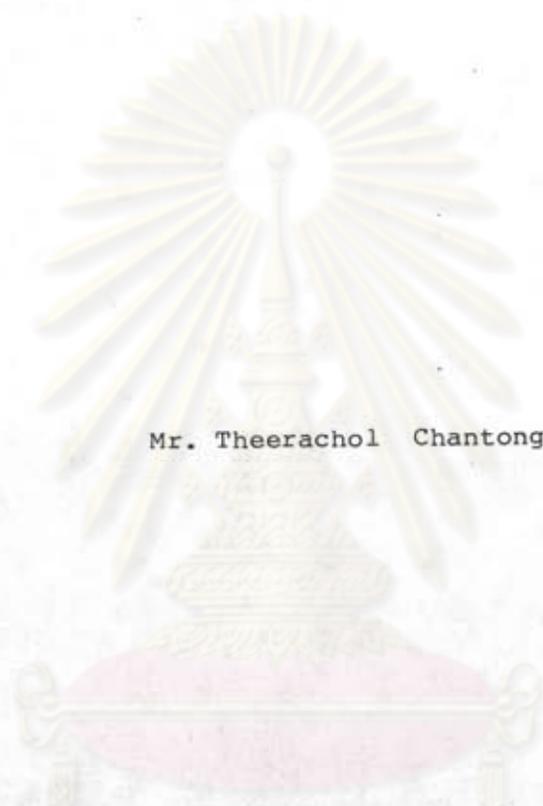
ISBN 974-577-102-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016783

I 10308A53

A STUDY ON THE INSTRUCTION IN LOWER SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE PROJECT OF THE SECONDARY SCHOOLS
FOR RURAL DEVELOPMENT

Mr. Theerachol Chantong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-102-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโครงการ
โรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท
โดย นายธีระชล จันทร์ทอง
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สุจิตต์ เพ็ชรชอบ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

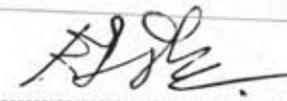
THEERACHOL CHANTONG : A STUDY ON THE INSTRUCTION IN LOWER SECONDARY SCHOOLS UNDER THE PROJECT OF THE SECONDARY SCHOOLS FOR RURAL DEVELOPMENT. THESIS ADIVISOR : ASSIST. PROF. WALAI PANICH, D. Ed
142 pp. ISBN 974-577-102-3

The purpose of this research was to study the state of lower secondary schools instruction under the project of the secondary schools for rural development in the aspects of administration and curriculum service, organization of instructional activity in and out of classrooms, utilization of instructional materials and educational resources in communities and instructional measurement and evaluation.

The research instrument developed by the researcher was a set of questionnaire consisted of check-list, and open-ended. The questionnaire was sent to 394 academic division heads of lower secondary schools for rural development, group 2, set 1-4 which were selected by simple random sampling. The obtained data were analyzed by percentage and presented in tables with description.

The findings of research were that 51.99% and 43.25% of academic division heads expressed that the aspect of instructional measurement and evaluation and curriculum administration were most frequently practiced respectively. Forty-five point seventy-nine percent, 45.74%, 40.92%, 39.25%, and 37.63% of academic division heads expressed that the aspect of curriculum service, organization of instructional activity in and out of classrooms, utilization of instructional educational resources in communities and instructional materials were frequently practiced respectively.

ภาควิชา .....มัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา .....การสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา 2532.....

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จได้เพราะได้รับความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลย์พานิช อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาต่อผู้วิจัยในการชี้แนะแนวทางในการเรียบเรียง ให้คำปรึกษาและเอาใจใส่ดูแลมาตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่ง เจริญจิต อาจารย์วีระพงษ์ ศรีพุทธรินทร์ และอาจารย์อำพล ปรีดกพงษ์ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ศาสตราจารย์ ดร. สุจิต เพียรชอบ ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร. กมลพร บัณฑิตยานนท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์เปรมวดี รอดแพทย์ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานโครงการพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้ความสะดวกในการติดต่อขอเอกสาร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแม่ พี่ และเพื่อน ๆ ที่คอยให้กำลังใจ และคุณจุไรรัตน์ แสงพันธ์ ที่ช่วยเหลือในการพิมพ์วิทยานิพนธ์

ธีระชล จันทร์ทอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
คำนิยามในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
1. เอกสารเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบทกลุ่มที่ 2	7
1.1 ความเป็นมาของโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบทกลุ่มที่ 2.....	7
1.2 จุดประสงค์ของโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบทกลุ่มที่ 2.....	11
1.3 บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบทกลุ่มที่ 2.....	12
2. เอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	15
2.1 การบริหารและการบริการหลักสูตร.....	15
2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน.....	17
2.3 การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในชุมชน.....	21
2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน.....	23
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3.1 งานวิจัยในประเทศ.....	26
3.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	30

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
การสร้างเครื่องมือ.....	36
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	39
การวิเคราะห์สภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท.....	41
การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	57
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	66
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	66
วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย.....	74
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อ ๆ ไป.....	75
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก. รายชื่อโรงเรียนที่ทดลองใช้แบบสอบถาม.....	82
ภาคผนวก ข. รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร.....	84
ภาคผนวก ค. แบบสอบถาม.....	102
ภาคผนวก ง. ประมวลภาพเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยม เพื่อพัฒนาชนบท กลุ่มที่ 2.....	119
ประวัติผู้เขียน.....	142

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างประชากร จำแนกตามจังหวัด	33
ตารางที่ 2 แสดงร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาปัจจุบัน จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์และงานพิเศษ	39
ตารางที่ 3 แสดงค่าร้อยละของจำนวนหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่มีความคิดเห็นต่อ สภาพการเรียนการสอนในด้านการบริหารหลักสูตร	41
ตารางที่ 4 แสดงค่าร้อยละของจำนวนหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่มีความคิดเห็นต่อ สภาพการเรียนการสอนในด้านการบริการหลักสูตร	44
ตารางที่ 5 แสดงค่าร้อยละของจำนวนหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่มีความคิดเห็นต่อ สภาพการเรียนการสอนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ...	45
ตารางที่ 6 แสดงค่าร้อยละของจำนวนหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่มีความคิดเห็นต่อสภาพ การเรียนการสอนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน	47
ตารางที่ 7 แสดงค่าร้อยละของจำนวนหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่มีความคิดเห็นต่อ สภาพการเรียนการสอนในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	51
ตารางที่ 8 แสดงค่าร้อยละของจำนวนหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่มีความคิดเห็นต่อ สภาพการเรียนการสอนในด้านการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน	53
ตารางที่ 9 แสดงค่าร้อยละของจำนวนหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่มีความคิดเห็นต่อ สภาพการเรียนการสอนในด้านการวัดและประเมินผล	54